

Dosarul nr. 1ra-1157/2022
1-21108253-01-1ra-02082022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către avocatul Cecan Liudmila și de către avocatul Zagoreanu Artur în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui,

Costeniuc Egor

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 20.07.2021 – 27.12.2021;

Instanța de apel: 20.01.2022 – 27.04.2022;

Instanța de recurs: 02.08.2022 – 12.12.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 decembrie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Costeniuc Egor a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sub formă de 3 (ani) ani închisoare, cu executarea ei într-un penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 3 (ani) ani.

Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat pedeapsa aplicată lui Costeniuc Egor, fixându-i un termen de probă de 3 (trei) ani.

S-a dispus încasarea de la Costeniuc Egor în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 12460 (douăsprezece mii patru sute șazeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a drogurilor și obținerii de profit din această activitate, în una din zile și într-un loc nestabil de către organul de urmărire penală de pe teritoriul mun. Chișinău, până la data de 09 martie 2021, inculpatul Costeniuc Egor i-a înstrăinat lui Labușneac Serghei două pachetele din polimer de tip „zip-lock” cu masă vegetală uscată de culoare verde, pe care ultimul a păstrat-o, pentru consum personal, până la data de 09 martie 2021, în ap. x, str. XX, xx, mun. Chișinău, când a fost predată benevol angajaților poliției în cadrul efectuării percheziției și care, conform Raportului de expertiză judiciară, nr. 34/12/1-R-990 din 29 martie 2021, reprezintă substanță stupefiantă marihuană cu masa uscată de 0,94 grame.

Tot el, urmărind același scop, continuându-și acțiunile sale, la data de 09 martie 2021, într-un loc nestabil de către organul de urmărire penală de pe teritoriul mun. Chișinău, i-a înstrăinat lui Labușneac Serghei zece pachetele din polimer de tip „zip-lock” cu masă vegetală uscată de culoare verde-cafenie, pe care ultimul a păstrat-o, pentru consum personal, până la data de 09 martie 2021, în garajul de pe str. XX, xx, mun. Chișinău, când a fost predată benevol angajaților poliției în cadrul efectuării percheziției și care, conform raportului de expertiză judiciară, nr. 34/12/1-R-991 din 29 martie 2021, reprezintă substanță stupefiantă marihuană cu masa uscată de 7,42 grame.

La 12 martie 2021, la ora 14:15, în cadrul efectuării de către angajații poliției a percheziției în automobilul de model „Opel Astra”, cu n/î XXX xxx, care se afla în folosința inculpatului Costeniuc Egor și era parcat pe str. Lev Tolstoi, 74, mun. Chișinău, au fost depistate și ridicate zece pachetele din polimer de tip „ziplock” cu masă vegetală uscată de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, și care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1063 din 30 martie 2021, reprezintă substanța stupefiantă marihuană cu masa uscată de 7,39 grame, pe care ultimul o păstra în scop de înstrăinare.

La 12 martie 2021, la ora 14:45, în cadrul efectuării de către angajații poliției a percheziției corporale a inculpatului Costeniuc Egor, care se afla pe str. Lev Tolstoi, 74, mun. Chișinău, au fost depistate și ridicate trei pachetele – două din polimer de tip „zip-lock” și unul din hârtie, – cu masă vegetală uscată de culoare verde, cu aspect de inflorescențe, și care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1057 din 25 martie 2021, reprezintă substanță stupefiantă marihuană cu masa uscată de 2,32 grame, pe care ultimul o păstra în scop de înstrăinare.

În total inculpatul Costeniuc Egor a pus în circulație și păstrat în acest scop 18,07 grame de marihuană (masă uscată).

Astfel, inculpatul Costeniuc Egor a săvârșit infracțiunea, acțiunile lui fiind încadrate juridic în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal – „păstrarea

drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor, săvârșită în proporții mari”.

3. Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, apel a declarat procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Lungu Vitalie, prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Costeniuc Egor recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în domeniul circulației de droguri, etnobotanice sau analoagelor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani.

3.1. În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- fapta prejudiciabilă incriminată inculpatului a atentat la relațiile sociale referitoare la sănătatea publică și conviețuirea socială, este gravă, pentru care sancțiunea prevede închisoare de la 3 la 7 ani;

- legea penală are scopul apărării valorilor sociale împotriva celor mai grave fapte prejudiciabile precum și prevenirea lor. Constrângerea persoanelor de a nu săvârși infracțiuni ar fi conformarea de bună-voie ale acestora cu interdicțiile normelor legii penale și care constituie esența prevenirii generale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, a fost admis apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Vitalie Lungu, casată parțial sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 27 decembrie 2021 și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

”Lui Costeniuc Egor X. recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod Penal al RM i se aplică pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de primire, prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90¹ Cod Penal al RM se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) 3 (trei) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 3 (trei) luni din pedeapsă, în conformitate cu art. 90 alin. (1), (6) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

În conformitate cu art. 90 alin. (6) Cod Penal al RM, inculpatul se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.”

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a reținut că instanța de

fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Costeniuc Egor încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal – păstrarea drogurilor, săvârșită în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor, săvârșită în proporții mari.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Costeniuc Egor, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către părțile la proces.

Judecând apelul declarat de acuzatorul de stat, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Costeniuc Egor, Colegiul a constatat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Costeniuc Egor cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „gravă”. Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că inculpatul Costeniuc Egor vina în comiterea infracțiunii incriminate a recunoscut-o integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise. În conformitate cu art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut cu titlu de circumstanțe atenuante – recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră. În conformitate cu art. 77 Cod penal careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Noile limite ale pedepselor care sunt pasibile aplicării față de inculpatul Costeniuc Egor pentru comiterea de către ultimul a infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal, determinate potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, urmează a fi stabilite după cum urmează: închisoare de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni închisoare.

Colegiul analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Costeniuc Egor, a atestat că soluția instanței de fond nu poate fi menținută, așa cum aceasta nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei și nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale, reieșind anume din circumstanțele în care a fost comisă fapta,

caracterul și gradul prejudiciabil al faptei și personalitatea inculpatului. În acest sens, instanța de apel a reținut că inculpatul Costeniuc Egor nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a fost judecat, însă antecedentul penal este stins. Totodată, instanța de apel a reținut că inculpatul Costeniuc Egor se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza „consumator de substanțe narcotice – hașiș”. Astfel, instanța de apel a reținut ca fiind pertinente argumentele acuzatorului de stat potrivit căruia, la emiterea sentinței, instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, deoarece prin aplicarea art. 90 Cod penal, nu va putea fi realizat scopul pedepsei penale.

În acest sens, instanța de apel reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei penale reglementate la art. 75 Cod penal și ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite – care se califică ca infracțiune „gravă”, de persoana inculpatului – care a recunoscut vina integral, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căut de cele comise, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea circumstanțele atenuante care au fost reținute - recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, iar careva circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului și condițiile de viață ale acestuia – inculpatul nu este încadrat în câmpul muncii, anterior a fost judecat, se află la evidența medicului narcolog, a dispus aplicarea inculpatului Costeniuc Egor recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod penal, a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de primire, prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Sub aspectul stabilirii modalității de executare a pedepsei penale, reieșind din faptul că inculpatul Costeniuc Egor are la întreținere un copil minor, Colegiul penal în corespundere cu prevederile art. 90¹ Cod penal a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare, după cum urmează: se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) 3 (trei) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 3 (trei) luni din pedeapsă, în conformitate cu art. 90 alin. (1), (6) Cod penal s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. **6)** și **10)** a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, în privința inculpatului Costeniuc Egor învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu restituirea cauzei penale la o nouă rejudecare în instanța de apel, în

alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat că instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererea de apel a procurorului și concluzionând în vederea condamnării inculpatului Costeniuc Egor la pedeapsa închisorii, cu suspendarea parțială a executării ei, datorită unei exprimării nereușite, a pronunțat o hotărâre care nu este prevăzută de lege în partea individualizării modalității de executare de către inculpat a primei jumătăți din pedeapsa închisorii.

În opinia părții acuzării, instanța de apel a dispus neclar asupra soluției de individualizare a modalității de executare de către inculpatul Costeniuc Egor a primei părți de 1 an 3 luni din pedeapsa închisorii.

În pofida faptului că în partea descriptivă a deciziei recurate a reținut motivele pentru care inculpatul Costeniuc Egor ar trebui să execute parțial pedeapsa închisorii numite în sarcina lui de către prima instanță în penitenciar de tip deschis, în partea dispozitivă a deciziei, instanța de apel admite o inadvertență în formularea raționamentului de individualizare a modalității de executare a primei părți din pedeapsa închisorii, care a generat în consecință o neclaritate referitor la modalitatea de executare a acestei pedepse. Așa cum rezultă din conținutul părții dispozitive a deciziei recurate, instanța de apel a dispus suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate de 1 an 3 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Consideră că instanța de apel urma să-și construiască dispozitivul deciziei în coroborare cu prevederile art. 90¹ alin. (1) Cod penal (a doua propoziție) și să dispună executarea nu suspendarea parțială a primei părți din pedeapsa închisorii de 1 an 3 luni de zile în penitenciar de tip semiînchis. Sub acest aspect, reține că instanța de apel, aplicând în privința inculpatului Costeniuc Egor, instituția juridică a suspendării parțiale a executării pedepsei închisorii prevăzută la art. 90¹ Cod penal, a ordonat suspendarea parțială a executării celei de-a doua părți din pedeapsă în mărime de 1 an 6 luni închisoare, stabilind neîntemeiat suplimentar un termen de probațiune de 3 ani.

În condițiile respective, prin termen de probațiune ar trebui de înțeles în sensul prevederilor art. 90¹ alin. (1) Cod penal „restul pedepsei” cu închisoarea suspendată. În susținerea argumentului expus la alineatul supra, partea acuzării reține că în contextul prevederilor primei propoziții de la art. 90¹ alin. (1) Cod penal, legiuitorul a stipulat obligațiunea instanțelor naționale de a indica în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune.

Instanța de apel a individualizat contrar prevederilor legale modalitatea de executare de către inculpatul Costeniuc Egor a pedepsei complementare obligatorii sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții legate de primire,

prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe termen de 5 ani.

Pe această dimensiune, atrage atenția că modalitatea în care instanța de apel a expus în partea dispozitivă a deciziei soluția de executare a pedepsei complementare obligatorii nu circumscrie criteriilor de legalitate arătate la art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererea de apel a procurorului a adoptat o soluție incompletă, or, deși instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței, nu a specificat în care parte anume aceasta este casată și emite o nouă hotărâre.

5.2. Avocatul Cecan Liudmila în numele inculpatului, prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. **6)** și **10)** a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri cu menținerea pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 27 decembrie 2021.

În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat că în cadrul cercetării judecătorești, Costeniuc Egor a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Totodată, a dat dovadă de căință sinceră de cele comise, inclusiv prin prisma art. 76 Cod penal, se află în prezența circumstanțelor ce atenuează răspunderea penală: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, conlucrarea cu organul de urmărire penală la stabilirea adevărului, are un copil minor la întreținere.

Cât privește individualizarea pedepsei și răspunderii penale, consideră că instanța incorect a dat apreciere circumstanțelor de fapt stabilite pe marginea speței și în consecință a aplicat o pedeapsă exagerată.

Instanța de apel contrar prevederilor de drept, nu a reținut caracterul atenuant al circumstanțelor prezente în speță. Astfel, absolut neîntemeiat, a reținut ca circumstanță atenuantă doar recunoașterea vinovăției de către inculpat, fără a argumenta de ce nu a atribuit caracter atenuant, faptului că inculpatul a recunoscut vinovăția procedând la examinarea cauzei în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, fapt prin care a minimalizat cheltuielile de judecare a cauzei, dar și faptului că a achitat cheltuielile judiciare în mărime de 12460 lei, a fost atât la examinarea în prima instanță precum și la Curtea de Apel încadrat în câmpul muncii oficial și are un copil minor la întreținere.

Astfel, prin nerecunoașterea caracterului atenuant circumstanțelor menționate, consideră că instanțele neîntemeiat nu au aplicat prevederile art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, or legiuitorul clar a specificat în art. 7 Cod penal că,

la aplicarea pedepsei instanțele de judecată trebuie să țină cont de toate circumstanțele proprii faptei și persoanei.

Instanțele de judecată, la deliberarea deciziei și aplicarea pedepsei, urmau să țină cont inclusiv de interesul superior al copiilor minori, or la această vârstă fragedă copiii necesită prezența, grija și atenția continuă a mamei și a tatălui, care asigură material toată familia.

5.3. Avocatul Zagoreanu Artur în numele inculpatului, prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, în partea aplicării pedepsei, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 27 decembrie 2021.

În motivarea recursului ordinar declarat a invocat că pe parcursul urmăririi penale Costeniuc Egor și-a recunoscut vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii comise, a dat declarații amănunțite referitor la rolul său la comiterea infracțiunii, anterior nu a fost judecat și nici nu au fost în privința lui pornite anterior cauze penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor, precum și are grijă de mama sa care este pensionară, este unicul întreținător al familiei, urmare celor expuse consideră că inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

Atrage atenția, că prima instanță corect a reținut că ținând cont de atitudinea inculpatului Costeniuc Egor, față de cele săvârșite, recunoașterea integrală a vinovăției și căința sinceră, ajungând la concluzia că corectarea și reeducarea acesteia e posibilă fără izolarea lui de societate, prin aplicarea în privința lui a unei pedepse sub formă de închisoare în limitele sancțiunii art. 217¹ alin. (3) Cod penal, luând în considerare prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cu aplicarea pedepsei complementare obligatorii privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația legală a drogurilor pe un termen de 3 ani. Astfel având în vedere circumstanțele cauzei și persoana inculpatului Costeniuc Egor, s-a considerat că pentru corectarea și reeducarea acestuia, este rațional să fie suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite prin aplicarea în privința lui a prevederilor art. 90 Cod penal.

Indică că inculpatul Costeniuc Egor are o vârstă tânără, crește și educă un copil minor, are o ocupație social-utilă și este unicul întreținător al familiei, astfel fiind justifică aplicarea unei pedepse nelegate de izolarea lui Costeniuc Egor de societate.

Mai indică, că nu e justificată în acest sens aplicarea de către instanță a prevederilor art. 90¹ Cod penal, deoarece, în așa caz o parte de pedeapsă este cu executare, fiind disproporțional de aspră.

Instanța de apel eronat a menționat în partea descriptivă a deciziei că

Costeniuc Egor a avut antecedente penale stinse și se află la evidența medicului narcolog, ceea ce nu-i adevărat.

Astfel, aplicând în privința inculpatului prevederile art. 90¹ Cod penal, instanța de apel a considerat că nu este rațional ca întreaga pedeapsă să fie executată în penitenciar, iar instanța de apel nu a motivat prin nimic din care motive consideră că nu e posibil de aplicat prevederile art. 90 Cod penal și suspendarea integrală a executării pedepsei.

6. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează că declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât o dată exercitat produce un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

În susținerea acestei statuări, călăuzitoare sunt și prevederile pct. 14.7 a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel cu modificările și completările ulterioare, unde este stipulat că, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sânt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de

apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Din sumarul recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit constată că procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, avocatul Cecan Liudmila și avocatul Zagoreanu Artur în numele inculpatului, au indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, suplimentar procurorul și avocatul Cecan Liudmila a nominalizat incidența temeiului de casare prevăzut la pct. 10) a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căroră:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că potrivit propunerilor privind hotărârea solicitată, recurenții nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de Costeniuc Egor, cauza a fost examinată, la cererea inculpatului, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Costeniuc Egor recunoscând totalitate faptelor indicate în rechizitoriu.

Colegiul atestă că, criticele procurorului, în esență, se referă la deficiențele părții dispozitive a deciziei instanței de apel, potrivit acestuia instanța a dispus neclar asupra soluției de individualizare a modalității de executare de către inculpatul Costeniuc Egor a pedepsei închisorii, astfel că *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și respectiv dispozitivul este expus neclar*, circumstanțe care au dus la aplicarea unor pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată potrivit textului recursului ordinar declarat de procuror se constată, că ultimul nu contestă aplicarea instituției juridice a suspendării parțiale a pedepsei închisorii în privința inculpatului Costeniuc Egor, considerând corectă soluția instanței de apel în acest sens. (f.d. 106, vol. II)

Avocatul Cecan Liudmila și avocatul Zagoreanu Artur în numele inculpatului, în recursurile ordinare declarate, critică decizia recurată prin prisma faptului că instanța de apel neîntemeiat a modificat modalitatea de executare a pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Costeniuc Egor de

prima instanță prin prisma art. 90 Cod penal, și a dispus executarea pedepsei potrivit art. 90¹ Cod penal, suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare.

Verificând criticele procurorului, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată deficiențele părții dispozitive a deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, or instanța vădit greșit a formulat soluția.

Potrivit dispozitivului deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, s-a dispus:

*"Apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Vitalie Lungu împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 decembrie 2021, se admite, **casând sentința parțial** și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Lui Costeniuc Egor X. recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. f) Cod Penal al RM i se aplică pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 (doi) ani 6 (șase) luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de primire, prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90¹ Cod Penal al RM se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) 3 (trei) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 3 (trei) luni din pedeapsă, în conformitate cu art. 90 alin. (1), (6) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

În conformitate cu art. 90 alin. (6) Cod Penal al RM, inculpatul se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 decembrie 2021, se mențin.

Termenul de executare a pedepsei de calculat din data reținerii inculpatului de către organele competente, cu includerea în termenul de pedeapsă a perioadei reținerii din 12.03.2021, orele 15:45 până la 15.03.2021, orele 13:30."

În acest sens, Colegiul penal lărgit statuează că Curtea de Apel în pofida faptului că în partea descriptivă a deciziei recurate a reținut motivele pentru care inculpatul Costeniuc Egor ar trebui să execute parțial pedeapsa închisorii numite în sarcina lui de către prima instanță în penitenciar de tip semiînchis, în partea dispozitivă a deciziei, a admis o inadvertență în formularea raționamentului de individualizare a modalității de executare a primei părți din pedeapsa închisorii.

La caz, instanța de apel urma să-și construiască dispozitivul deciziei în coroborare cu prevederile art. 90¹ Cod penal.

Potrivit art. 90¹ alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Instanța de recurs reține că, așa cum rezultă din conținutul părții dispozitive a decizie recurate, modalitatea de formulare a raționamentului privind executarea de către inculpatul Costeniuc Egor a primei părți din pedeapsa închisorii, poate genera dificultăți la punerea în executare a pedepsei respective, de vreme ce instanța de apel a dispus suspendarea parțială a executării primei părți din pedeapsă, ca mai jos și cea de a doua parte din pedeapsa închisorii numite de către prima instanță în sarcina inculpatului Costeniuc Egor, să fie suspendată de această dată condiționat.

În condițiile precitate, expresia "*... se suspendă parțial executarea pedepsei aplicate de 1 (unu) 3 (trei) luni din pedeapsă în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 1 (unu) an 3 (trei) luni din pedeapsă, în conformitate cu art. 90 alin. (1), (6) Cod Penal al RM se suspendă condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.*", denotă că prin decizia recurată a fost pronunțată o soluție suspensivă de executare a pedepsei închisorii.

Tot aici, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel aplicând în privința inculpatului Costeniuc Egor, instituția juridică a suspendării parțiale a executării pedepsei închisorii prevăzută la art. 90¹ Cod penal, a dispus suspendarea parțială a executării celei de-a doua părți din pedeapsă în mărime de 1 an 3 luni închisoare, stabilind neîntemeiat suplimentar un termen de probațiune de 3 ani.

Astfel, atunci când instanța de apel a dispus suspendarea condiționată a celei de-a doua părți din pedeapsa închisorii stabilite de către prima instanță inculpatului Costeniuc Egor, a decis două modalități distincte de executare a pedepsei închisorii.

În sensul art. 90¹ Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii nu poate fi una condiționată așa precum în cazul suspendării prevăzute la art. 90 Cod penal.

Mai mult instanța de apel, judecând în fapt și îndrept cererea de apel a procurorului a adoptat o soluție incompletă, or deși a dispus casarea parțială a sentinței, nu a specificat în care parte a fost casată aceasta.

Astfel, având în vedere că instanța de apel a dispus casarea parțială a sentinței și nu a indicat exact în care parte hotărârea primei instanțe este rezoluționată, nu poate fi stabilit cu claritate în care parte sentința se menține.

Se consideră că erorile comise nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece ea nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată în partea motivării soluției și dispozitivului care este expus neclar și prezintă deficiențe majore, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Totodată, ținând cont de faptul că procedura de examinare în recurs a cauzei penale în privința lui Costeniuc Egor a fost declanșată, inclusiv la cererile de recurs ale părții apărării, Colegiul penal lărgit dispune și admiterea recursurilor ordinare declarate de către avocații Cegan Liudmila și Zagoreanu Artur în numele inculpatului, pentru a acorda instanței de apel, întru respectarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, posibilitatea examinării multiaspectuală a cauzei penale, inclusiv sub aspectul motivării modalității de executare a pedepsei penale cu închisoarea aplicate inculpatului Costeniuc Egor. Or, instanța de apel s-a expus contradictoriu la capitolul „stabilirii modalității de executare a pedepsei penale”, fără a da o motivare corespunzătoare soluției adoptate, prin prisma prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

7. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel și în măsura competenței sale, asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, de către avocatul Cecan Liudmila și de către avocatul Zagoreanu Artur în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui *Costeniuc Egor X.* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **03 februarie 2023.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion